

ДО 75 –РІЧЧЯ ФЕДЯ АНАТОЛІЯ МИХАЙЛОВИЧА

Анатолій Михайлович Федь - відомий український учений, філософ, культуролог, доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри естетики, історії та культури Слов'янського державного педагогічного університету, член Наукового товариства імені Шевченка, відмінник освіти України, автор 16 книжок, більше 100 статей з проблем художньої творчості та естетичного розвитку.

Народився 15 лютого 1935 року. Закінчив Донецький державний університет, учителював у школах Артемівська й одночасно співпрацював із часописами "Донбас", "Прапор", "Радянська школа", "Радянське літературознавство", друкуючи статті з актуальних питань теорії та історії української літератури. У 1973 році захистив кандидатську дисертацію з теорії літератури.

Науковій роботі присвятив більше п'ятдесяти років. Основне коло філософської проблематики, яку розробляє Анатолій Михайлович, - самоздійснення сучасної людини в контексті етичних, культурологічних, естетичних координат, що перетинаються на площині людяності. Завдяки його плідній багаторічній роботі у вітчизняній філософії оформився особливий напрямок - теорія праці педагога як естетичної діяльності, призначеної для перетворення суспільних досягнень у систему цінностей індивідуума.

Анатолій Михайлович Федь приходив у естетичну науку в часи, коли закладалися основи неklasичної естетики, спрямованої на індивідуалізацію наукового пізнання. Як наслідок глибокого дослідження філософських проблем виходять у світ його статті й книги "Естетика поведінки і быта школярів" (Київ, 1981), "Воспитание прекрасным" (Москва, 1984). З проблем неklasичної естетики захищена докторська дисертація в Московському державному університеті (1987), видано дві книги в Китаї та прочитано курс лекцій у Магдебурзькій вищій педагогічній школі.

Особливої уваги заслуговує підготовлена московським видавництвом "Мысль" праця, яка згодом побачила світ у Донецьку, про естетику спілкування ("И душа с душой говорит"). Своєрідні і форма цього твору, побудована на перетині філософського

есею і драматичного діалогу, і глибока ідея, що спілкування може бути тільки на рівні інтимно-тремтливого проникнення в духовний світ Іншої людини.

На актуальні запити сьогодення й водночас на вічні людські питання шукає Анатолій Михайлович відповіді в найновішій своїй філософсько-естетичній праці "Естетичний світ педагога". Доводячи, що дійсно педагогічна діяльність може бути лише естетичною, учений переводить її у творчість найвищого рівня, де учитель виступає художником.

Наукова діяльність поєднується з викладацькою роботою, керівництвом аспірантурою і кафедрою, членством у спеціалізованій раді із захисту кандидатських і докторських дисертацій (Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля). Під керівництвом Анатолія Михайловича регулярно відбувається захист дисертацій. На базі кафедри постійно проводяться наукові конференції та семінари, до яких залучається широке коло науковців.

Сьогодення потребує не лише елітарних наукових теорій, але й поширення важливих думок серед широкого загалу. Саме тому Анатолій Федь звертається до літературної творчості, роблячи філософські ідеї предметом не лише раціонального сприйняття, але й чуттєвого переживання. Вийшли друком його художні книги: п'єса "Кентавр", кіноповість "Тіні з минулого", есеї "Сто одна хвилина з Олесем Гончаром", "Нотатки на полях ненаписаного етюдю". Зараз на сторінках газети "Донеччина" публікується його філософський роман "Сірий". Талант Анатолія Михайловича - у творчому розповні. Є чимало планів, сподівань. Завершується робота над філософським романом про дитинство шістдесятників, продовжується плідна робота з керівництва аспірантами, наукові дослідження. Тож побажаємо ювілярові здійснення творчих задумів і наснаги!

*Кафедра естетики та культури
Слов'янського державного
педагогічного університету,
редакція журналу "Схід"*

№ 1 (101) січень-лютий 2010 р.